

KONKURRANSEGRUNNLAG

OPPDRAKSGIVER: BKK AS

PROSJEKT: Øygarden 132kV koblingsanlegg

KONTRAKTSNUMMER: BKK-2026-027

Innhold

C Kontraktsbestemmelser NS 8407:2011	1
<u>C1 Alminnelige kontraktsbestemmelser</u>	<u>1</u>
<u>C2 Spesielle kontraktsbestemmelser</u>	<u>1</u>
1. Definisjoner (se NS 8407 pkt. 1)	1
2. Opplysninger gitt i tilbudet	1
3. Kommunikasjon og samordning	1
4. Møter (Se NS8407 punkt 4)	2
5. Varsel og krav (Se NS8407 punkt 5)	4
6. Partenes sikkerhetstillelse (Se NS8407 punkt 7)	4
7. Forsikring (Se NS8407 punkt 8)	4
8. Entreprenørens representant og nøkkelpersonell	5
9. Bestemmelser om arbeidstakere	6
10. Bruk av lærlinger	7
11. Kontraktsmedhjelpere (Se NS8407 punkt 10)	8
12. Tillatelser, løyver og dispensasjoner	8
13. Midlertidige avtaler med grunneiere	8
14. Totalentreprenørens samordningsplikt	9
15. Fremdrift og samordning (Se NS8407 punkt 21)	10
16. Kvalitet og HMS	11
17. Prosjektering, rådgivning mv. (Se NS8407 punkt 16)	13
18. Forhold på byggeplassen (Se NS8407 punkt 18)	14
19. Skade på kontraktsgjenstanden mv. i byggetiden (Se NS8407 punkt 19)	14
20. Byggherrens kontroll av entreprenørens ytelser	14
21. Risiko for forhold ved grunnen (Se NS8407 punkt 23)	14
22. Tidspunkt for byggherrens ytelser	15
23. Fastsettelse av vederlaget (Se NS8407 punkt 26)	15
24. Fakturering (Se NS8407 punkt 27)	16
25. Generelle betalingsbestemmelser (Se NS8407 punkt 28.1)	16
26. Særlige regler om regningsarbeid (Se NS8407 pkt. 30)	16
27. Tidligere ferdigstillelse og overskridelse av frister	17
28. Rettigheter til prosjekteringsmaterialet og dokumenter (Se NS8407 punkt 47)	19
29. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	19
30. Ytre miljø (YM)	22
31. Fellesbestemmelser for SHA og YM	23
32. Dokumentasjonsbestemmelser	24
33. Andre bestemmelser	25

34. Sanksjoner	28
C3 Avtaledokument	1
C4 Etiske retningslinjer for leverandører til Eviny	4

C Kontraktsbestemmelser NS 8407:2011

C1 Alminnelige kontraktsbestemmelser

Som alminnelig kontraktsbestemmelser gjelder NS 8407:2011 Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser, med de endringer og suppleringer som følger av kapittel C2.

C2 Spesielle kontraktsbestemmelser

1. Definisjoner (se NS 8407 pkt. 1)

Dag tilføyes:

Hverdag/virkedag

Alle dager, unntatt søndager og norske høytids- og helligdager.

Kontraktssum erstattes med:

Kontraktssum defineres eksklusive merverdiavgift og eksklusive timepriser for prosjektering, mannskap og maskiner.

Entreprenør presisering:

Entreprenør skal forstås som totalentreprenør og kan forkortes som EN eller TE.

2. Opplysninger gitt i tilbudet

Opplysninger gitt av entreprenøren i tilbudet, og som er grunnlag for byggherrens vurdering av kvalifikasjoner og av tilbudet er forpliktende for entreprenøren.

3. Kommunikasjon og samordning

3.1. Direkte og skriftlig kommunikasjon

All kontraktskommunikasjon skal gå direkte mellom partene. Entreprenøren kan kun delegere kommunikasjonsplikter til en kontraktspartner med skriftlig godkjenning fra byggherren.

Varsler, krav og andre meldinger skal sendes skriftlig via byggherrens samhandlingsverktøy til partenes representanter.

Muntlige beskjeder skal bekreftes skriftlig i byggherrens samhandlingsverktøy uten ugrunnet opphold.

Partene skal benytte byggherrens digitale samhandlingsverktøy i samsvar med gjeldende rutiner. Verktøyet er partenes felles arkiv for kontraktsrelatert dokumentasjon og kommunikasjon. Entreprenøren har ansvar for å gi eget personell nødvendig opplæring etter byggherrens grunnleggende instruksjon.

I denne kontrakten er byggherrens samhandlingsverktøy Omega 365.

3.2. Kommunikasjon med byggherrens rådgivere

Alle henvendelser mellom entreprenøren og byggherrens engasjerte rådgivere skal gå gjennom byggherrens representant, dersom annet ikke er avtalt.

3.3. Registrering i byggherrens elektroniske verktøy

I forbindelse med oppfølgingen av kontraktsarbeidet vil BKK registrere entreprenøren med kontaktperson, adresse og telefonnummer i BKK sitt eget elektroniske verktøy. Opplysninger om registrerte data, kan entreprenøren få ved henvendelse til BKK. Entreprenørens ansatte kan få innsyn i egne personopplysninger.

3.4. Språk

Kontraktens språk er norsk. All formell kommunikasjon under gjennomføringen av kontrakten skal skje på norsk. Personell må kunne kommunisere sikkert under arbeid for å unngå risiko.

3.5. Byggherrens øvrige systemer

Entreprenøren skal benytte de systemer som fremgår av kontrakten eller som byggherren fastsetter. Dette inkluderer blant annet registrering og oppdatering av relevante data og dokumentasjon.

3.6. Partenes gjensidige opplysningsplikt

Partene er forpliktet til å holde hverandre løpende orientert om alle forhold som kan ha innvirkning på gjennomføringen av kontrakten.

Entreprenøren plikter uoppfordret å gi byggherren alle opplysninger som er nødvendige for at byggherren skal kunne kontrollere om kontraktsforpliktelsene er oppfylt.

Byggherren kan kreve at entreprenøren gir byggherren og myndighetene slik informasjon om kontraktsarbeidene og kontraktsgjenstanden som disse har behov for, slik at de kan ivareta sine oppgaver og plikter i henhold til lov, forskrift eller enkeltvedtak. Dette gjelder likevel ikke i den utstrekning byggherren allerede besitter informasjonen og det vil være en vesentlig byrde for entreprenøren å fremskaffe informasjonen.

3.7. Kontakt med media

Alle mediespørsmål om kontraktsarbeidet skal rettes til byggherren. Entreprenøren skal ikke uttale seg uten byggherrens godkjenning.

4. Møter (Se NS8407 punkt 4)

4.1. Oppstartmøte - Prosjektoppstart

Hensikten med oppstartsmøtet er å samle alle relevante aktører for å etablere en felles forståelse av prosjektets mål, omfang, roller og ansvar. Møtet skal bidra til å sikre god koordinering, avklare forventninger, og legge grunnlaget for effektiv samhandling og gjennomføring. Det er også en arena for å identifisere risikofaktorer, gjennomgå HMS-krav og sikre at alle parter er kjent med gjeldende rutiner og krav til informasjonssikkerhet.

Forslag til agenda:

- Kort introduksjon av deltakerne
- Bakgrunn og mål for prosjektet
- Entreprenørens gjennomføringsplan
- Fremdriftsplan og milepæler
- Organisasjonsplan for entreprenøren og byggherren
- Sikkerhet og HMS
- Informasjonssikkerhet og taushetsplikt
- Koordinering og samhandling
- Spørsmål og avklaringer

Byggherren fører referat hvis ikke annet er avtalt

4.2. Oppstartsmøte for risikofylte arbeider i prosjekterings- og byggefase

Egne oppstartsmøter skal holdes for spesielt risikofylt arbeid basert på risikovurderinger i SHA-planen eller andre kritiske forhold som avdekkes underveis. Involverte prosjekterende og utførende skal delta.

4.3. Byggherremøter (Se NS8407 punkt 4.2)

4.3.1. Prosjekteringsmøter

Entreprenøren skal arrangere egne prosjekteringsmøter. Alle som har en rolle i prosjekteringen, inkludert entreprenørens prosjekterende og eventuelle andre kontraktsmedhjelpere, skal delta. Entreprenøren har ansvar for å innkalle byggherren til hvert møte, og byggherren har rett til å delta aktivt i prosjekteringsarbeidet. Møtene skal referatføres og referatet skal sendes til begge parter representanter senest fem virkedager etter møtet.

4.3.2. Ordinært byggherremøte

I prosjekterings- og byggefasen avholdes byggherremøte annenhver uke under ledelse av byggherren. Byggherren kan bestemme hyppigere møter ved behov.

Byggherren skal utarbeide agenda. Faste punkter på agendaen skal være:

1. SHA
2. Ytre miljø og klima
3. Økonomi og endringer
  - Fakturering og faktureringsplan, endringer og vederlagsjusteringer
4. Fremdrift
  - Byggherrens redegjørelse for overordnet fremdriftsstatus i prosjektet
  - Entreprenørens redegjørelse for fremdriften i kontrakten
  - Status for utførte og påbegynte aktiviteter
  - Plan for kommende aktiviteter
  - Endringer og krav om fristjusteringer
  - Annet
5. Kvalitet
6. Avvik fra kontraktens krav
7. Muligheter og risiko
8. Organisering, bemanning og ressurser
9. Annet

Partenes representanter og relevant nøkkelpersonell skal delta i byggherremøtene. Partenes deltakere skal ha fullmakt til å avgjøre ordinære saker.

I tillegg skal representanter fra entreprenørens sentrale kontraktsmedhjelpere delta i møtene. Partene er for øvrig forpliktet til å stille med relevant fagpersonell.

Byggherren fører referat hvis ikke annet er avtalt

4.4. Møter med kontraktsmedhjelpere (Se NS8407 punkt 4.3)

Entreprenøren skal fortløpende informere byggherren om relevante møter knyttet til kontrakten. I prosjekterings- og byggefasen skal entreprenøren regelmessig arrangere møter med kontraktsmedhjelpere, der byggherren har rett til å delta.

Referat fra disse møtene skal legges i byggherrens samhandlingsverktøy og være tilgjengelig senest fem virkedager etter møtet.

5. Varsel og krav (Se NS8407 punkt 5)

Varsler og krav skal sendes via byggherrens skjemaer og samhandlingsverktøy, og regnes først som innsendt når disse er brukt.

Revisjonshistorikk skal fremgå ved revisjoner og svar, mens nye forhold krever nytt skjema.

6. Partenes sikkerhetsstillelse (Se NS8407 punkt 7)

6.1. Entreprenørens sikkerhetsstillelse

Som alternativ til sikkerhetsstillelse etter NS 8407 pkt. 7 kan entreprenøren stille sikkerhet ved innbetaling av et beløp tilsvarende det til enhver tid gjeldende garantibeløp på sperret konto i norsk bank.

Kontoen skal være sperret til fordel for byggherren, og det skal avtales med kontoførende bank at utbetaling kan skje etter skriftlig krav fra byggherren.

Byggherren kan kreve utbetaling fra kontoen i den utstrekning entreprenøren ikke oppfyller sine kontraktsforpliktelser, tilsvarende det som ville gitt grunnlag for påkrav under sikkerhetsstillelse etter NS 8407 pkt. 7. Banken skal ikke foreta realitetsvurdering av kravet.

Entreprenøren kan bestride byggherrens krav etterfølgende, men dette er ikke til hinder for utbetaling fra kontoen.

Renter på kontoen tilfaller entreprenøren.

Sikkerhetsbeløpet skal til enhver tid tilsvare kravene i NS 8407 pkt. 7, og beløpet justeres og nedtrappes i samsvar med disse bestemmelsene. Frigivelse av midler skjer ved skriftlig bekreftelse fra begge parter, eller når vilkårene etter NS 8407 pkt. 7 klart er oppfylt.

Dersom byggherren har fremmet skriftlig krav innen utløpet av reklamasjonsperioden, kan byggherren holde tilbake tilstrekkelige midler inntil kravet er endelig avgjort.

For arbeidsfelleskap skal sikkerhet stilles på vegne av arbeidsfelleskapet, ikke de enkelte deltakende firmaer.

6.2. Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

7. Forsikring (Se NS8407 punkt 8)

7.1. Entreprenørens plikt til å holde kontraktsgjenstanden mv. forsikret (Se NS8407 punkt 8.1)

Entreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før oppstart av kontraktsarbeidene og senest 28 dager etter kontraktsinngåelse.

Byggherren skal oppdateres med kopi ved endringer og fornyelse av forsikringsbevis.

7.2. Ansvarforsikring (Se NS8407 punkt 8.2)

Entreprenøren skal forelegge byggherren forsikringsattesten for kontroll før oppstart. Byggherren skal oppdateres med kopi ved endringer og fornyelse av forsikringsbevis.

8. Entreprenørens representant og nøkkelpersonell

8.1. Nøkkelpersonell

Entreprenørens nøkkelpersonell er ansatte med overordnede roller i kontraktsgjennomføringen, som de nedenfor nevnte eller tilsvarende. Nøkkelpersonell skal delta i prosjektet, og personell i tilbudet er bindende for entreprenøren, med mindre det er saklig grunn til utskifting. Personellet skal ha gode samarbeidsevner og tilfredsstillende minstekrav til kompetanse.

Nøkkelpersonell	Kompetansekrav:
Prosjektleder	Minimum 5 års relevant erfaring fra prosjekter av tilsvarende art, omfang og kompleksitet. Minimum 3 års erfaring i rolle som prosjektleder (eller tilsvarende ledende funksjon) fra prosjekter av tilsvarende art, omfang og kompleksitet. Minimum 2 års erfaring fra arbeid med transformatorstasjoner og/eller koblingsstasjoner. Dokumentert erfaring med kontraktsstandardene NS 8405, NS 8406 og NS 8407, eller tilsvarende.
Prosjekteringsleder hos totalentreprenøren eller rådgiver	Minst 5 års relevant erfaring innen prosjektering, hvorav minst 2 år som prosjekteringsleder for større prosjekt av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad samt erfaring med NS8407 eller tilsvarende.
Anleggsleder	Minst 3 års relevant erfaring med transformatorstasjoner eller koblingsstasjoner, hvorav minst 1 år som leder/anleggsleder i prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.
Leder for sikkerhet (LFS)	Minst 2 års relevant erfaring med arbeid i eller drift av høyspenningsanlegg, herunder transformatorstasjoner- eller koblingsstasjoner. For godkjenning som LFS regionalnett for stasjonsanlegg (dokumentasjon vedlegges): Minimum 2 års dokumentert erfaring med stasjonsanlegg
Montørformann /Bas	Minst 2 års relevant erfaring med transformator eller koblingsanlegg, hvorav minst 1 år som leder/formann/bas i prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.

Utskifting av representant og nøkkelpersonell

Byggherren skal godkjenne entreprenørens bruk av alt nøkkelpersonell som ikke er oppgitt i tilbudet. Videre skal all eventuell senere utskifting av nøkkelpersonell godkjennes av byggherren.

Dersom entreprenøren ønsker å skifte ut nøkkelpersonell, skal byggherren gis 4 ukers varsel. Varselet skal inneholde dokumentasjon som viser at kontraktens krav til entreprenørens nøkkelpersonell er oppfylt, og at nytt personell ivaretar entreprenørens forpliktelser i henhold til tilbudet, og en begrunnelse for utskifting.

Byggherren skal skriftlig forhåndsgodkjenne entreprenørens utskifting. Byggherren kan nekte å godkjenne utskifting av entreprenørens nøkkelpersonell dersom det foreligger saklig grunn. Utskifting av nøkkelpersonell i strid med kontraktens bestemmelser sanksjoneres iht. 34.534.4.

Byggherren kan nekte bruk av eller kreve utskifting av bestemte personer ved saklig grunn, på entreprenørens bekostning. Entreprenøren skal selv sørge for nødvendig opplæring og innføring før utskifting.

9. Bestemmelser om arbeidstakere

9.1. Arbeidsforhold

Entreprenør skal kun benytte lovlig arbeidskraft i oppdraget, og må kunne dokumentere gyldig arbeidstillatelse for utenlandske arbeidstakere.

Det skal foreligge yrkesskade forsikring for alle arbeidstakere som vil bli benyttet i arbeidet.

Det skal foreligge tariffavtale eller tilsvarende interne avtaler som regulerer arbeidsforhold og arbeidstakernes rettigheter, herunder arbeidstidsbestemmelser. Entreprenør skal påse at lovbestemte krav til arbeidstid og overtid overholdes.

Arbeidstakere hos Entreprenør eller dennes underleverandører, som utfører arbeid i Norge i forbindelse med leveransen, skal ha lønns- og arbeidsvilkår som minimum er lik «Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge», med mindre de er omfattet av en annen Allmenngjøringsforskrift eller landsdekkende tariffavtale. Entreprenøren skal ikke benytte mer enn to ledd i leverandørkjeden under seg til slikt arbeid.

Dersom Entreprenør ikke etterlever denne bestemmelsen har Byggherre rett til å holde tilbake deler av kontraktbeløpet til det er dokumentert at forholdene er i orden. Summen som blir tilbakeholdt skal svare til to ganger innsparingen for arbeidsgiver.

Entreprenør skal informere egne ansatte om gjeldende forskrifter om Allmenngjøring av tariffavtaler, og om at Byggherre skal påse at oppdragstaker etterlever slike plikter.

Entreprenør skal påse at barnearbeid, tvangsarbeid og korrupsjonslignende forhold ikke aksepteres i noen ledd av forsyningskjeden.

Byggherre skal ha rett til innsyn i entreprenørens virksomhet for å verifisere det ovennevnte.

9.2. Rapportering av utenlandsk virksomhet

Entreprenøren forplikter seg til å gjøre seg kjent med og overholde de rapporteringsplikter mv. som følger av norsk lov, herunder skatteforvaltningsloven § 7-6 med tilhørende forskrift.

Entreprenøren skal snarest og senest 14 dager etter at utførelse av kontraktsarbeidet er påbegynt dokumentere overfor byggherren at kravene i skatteforvaltningsloven § 7-6 med tilhørende forskrift er oppfylt. Entreprenøren forplikter seg til å foreta de oppdateringer og endringer mv. som loven forutsetter og dokumentere disse overfor byggherren fortløpende.

Kopi av de opplysninger som sendes til skatteetaten til oppfyllelse av kravene i skatteforvaltningsloven § 7-6 med forskrift skal sendes til byggherren, senest 14 dager etter slik innsending.

Entreprenøren forplikter seg til å holde byggherren skadesløs for ethvert krav eller annen sanksjon pålagt av skatteetaten og som er foranlediget av entreprenøren eller noen av hans kontraktsmedhjelpers brudd på noen bestemmelse gitt i skatteforvaltningsloven og tilhørende forskrifter

9.3. Språkkrav for arbeidstakere

Personell som er avhengige av å kommunisere med hverandre under utførelsen av arbeidet, skal kunne kommunisere med hverandre på en slik måte at kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Minst en av det utførende personell på ethvert arbeidslag på bygge- og anleggsplassen skal, når det er nødvendig, kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk i tillegg til eventuelle andre språk hos øvrige medarbeidere på arbeidslaget.

Med arbeidslag forstås arbeidere som er organisert slik at de umiddelbart kan oppnå kommunikasjon med hverandre uten bruk av elektroniske eller andre kommunikasjons hjelpemidler. Språkkravet gjelder også for de som utfører arbeid alene på arbeidsstedet og for stedlig ledelse hos entreprenøren.

10. Bruk av lærlinger

10.1. Plikt til bruk av lærlinger

Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter 17. desember 2016 nr. 1708 har til formål å sikre et tilstrekkelig antall lære plasser for elever i yrkesfaglig utdanning og et tilstrekkelig antall kvalifiserte arbeidere med fag- eller svennebrev. I tillegg skal forskriften motvirke økonomisk kriminalitet.

Plikten gjelder kun i bransjer hvor det er særlig behov for lære plasser, jf. forskriften § 6. Særlig behov for lære plasser foreligger dersom underdekningen på lære plasser er mer enn ti prosent av søkertallet til lære plasser innenfor et utdanningsprogram, samt at kravene til terskelverdi og kontraktens varighet er oppfylt iht. forskriften § 5.

I denne kontrakten skal entreprenøren:

- A. være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning innen relevante fagområder for kontraktens gjennomføring,
- B. benytte minst én lærling ved utførelsen av kontraktsarbeidet, og
- C. sikre at minst 10 % av arbeidstimene som medgår til oppfyllelse av kontrakten utføres av lærlinger.

Kravet om at minst ti prosent av arbeidet utføres av lærlinger, innebærer i denne kontrakten at ti prosent av arbeidede timer knyttet til utdanningsprogrammet elektro og datateknologi, skal utføres av lærlinger. Tilsvarende krav gjelder for arbeid knyttet til utdanningsprogrammet bygg- og anleggsteknikk.

Kravet gjelder tilsvarende for underentreprenører som utfører arbeid der det er naturlig å benytte fagarbeidere.

Utenlandske entreprenører kan oppfylle kravet ved bruk av personer som deltar i relevant fagopplæring i annet EU/EØS-land.

10.2. Dokumentasjon og kontroll

Entreprenøren skal på forespørsel fra byggherren uten ugrunnet opphold dokumentere:

- tilknytning til godkjent lærlingordning,
- navn på lærling(er) som deltar i kontrakten,
- hvilken del av arbeidet lærlingen(e) deltar i,
- at krav til deltakelse og timeandel etter punkt 10.1 er oppfylt.

Dokumentasjon kan kreves når som helst i kontraktsperioden

10.3. Sanksjoner ved brudd

Manglende oppfyllelse av lærlingkravet anses som kontraktsbrudd. Byggherre kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom det er grunn til å tro at mislighold vil inntre. Før tilbakeholdelse kan iverksettes, skal oppdragsgiver skriftlig ha gitt leverandøren en rimelig frist til å rette forholdet, med varsel om tilbakeholdelse om så ikke skjer.

Dersom kravet ikke er oppfylt ved avslutning av kontrakten, avkortes vederlaget forholdsmessig med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Byggherre kan heve kontrakten dersom det foreligger vesentlig mislighold eller det er klart at vesentlig mislighold vil inntre. Før heving kan iverksettes, skal oppdragsgiver skriftlig ha gitt leverandøren en rimelig frist til å rette forholdet, med varsel om heving om så ikke skjer.

10.4. Unntak

En leverandør som er tilknyttet en lærlingordning og som kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes, skal av oppdragsgiver anses å ha oppfylt kravet om bruk av lærling, jf. forskriften § 8.

Kravet gjelder heller ikke dersom leverandøren har inngått lærekontrakt, men forhold som skyldes lærlingen gjør at leverandøren ikke kan benytte vedkommende under leveransen, forutsatt at leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt uten å lykkes jf. forskriften § 8 (2).

11. Kontraktsmedhjelpere (Se NS8407 punkt 10)

11.1. Valg av kontraktsmedhjelpere

Alle avtaler entreprenøren har med kontraktsmedhjelpere skal inneholde de samme bestemmelsene som anvendt i denne kontrakt om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet og utførelse ved underentreprise.

Bestemmelser om bruk av kontraktsmedhjelpere gjelder også for virksomhet som leier ut personell.

Entreprenøren kan ikke benytte mer enn to ledd av kontraktsmedhjelpere i kjede under seg for utførelse av bygge- og anleggsarbeider, med mindre annet er særskilt skriftlig avtalt med byggherren.

Dersom entreprisen utføres av et arbeidsfellesskap, gjelder begrensningen for hver enkelt deltaker i arbeidsfellesskapet.

11.2. Byggherrens rett til å nekte å godta entreprenørens valg av kontraktsmedhjelpere

Byggherren kan trekke tilbake godkjenning av kontraktsmedhjelpere dersom det er saklig grunn.

12. Tillatelser, løyver og dispensasjoner

Alle tillatelser som er nødvendige for å utføre og ta i bruk kontraktsgjenstanden, skal innhentes og bekostes av entreprenøren, herunder nødvendige tillatelser, løyver og dispensasjoner for de maskiner, personell og utstyr som skal brukes til utførelse av kontraktarbeidet. Byggherren skal holdes orientert om alle søknadsprosesser

13. Midlertidige avtaler med grunneiere

Hvis entreprenøren inngår midlertidige avtaler med grunneiere i tilknytning til gjennomføring av kontraktsarbeidet, skal byggherren informeres med kopi av avtalen før den trer i kraft. Det skal ikke gjøres avtaler med grunneiere eller andre om overtakelse av rigg eller annet utstyr, uten at Byggherre har godkjent dette.

14. Totalentreprenørens samordningsplikt

14.1. Samordning

Entreprenøren skal samordne sin fremdrift og utførelse med grunneiere, naboer og andre berørte tredjeparter. Disse forpliktelsene gjelder innenfor de rammer som er påregnelige etter kontraktsarbeidets art, omfang og fremdrift.

14.2. Avtale for levering og montering av 145kV GIS

BKK vil inngå en separat avtale for levering og montering av 145 kV GIS til Øygarden koblingsstasjon. Arbeider etter avtalen vil pågå parallelt med totalentreprenørens arbeider. Totalentreprenøren skal ta hensyn til GIS leverandørens arbeider ved planlegging, prosjektering og utførelse, og uten ugrunnet opphold varsle om forhold som kan påvirke fremdrift, tilkomst, leveranser, montasje, prøving eller øvrig gjennomføring. Totalentreprenøren skal delta i nødvendige koordineringsmøter og legge til rette for at GIS leverandørens arbeider kan gjennomføres uhindret innenfor avtalte rammer. Nærmere regulering av samordningen fremgår av punkt 14.3 til 14.6.

14.3. Samordning med oppdragsgivers rammeavtaleleverandør av koblingsanlegg

Entreprenøren skal planlegge, organisere og gjennomføre sine ytelser slik at byggherrens GIS leverandøren gis nødvendig adgang, fremdrift og tilrettelegging for leveranse, montasje, prøving og idriftsettelse i transformatorstasjonene.

Denne bestemmelsen supplerer NS 8407 pkt. 21.4 og gjelder for alle stasjoner og faser (riving, klargjøring, inntransport, montasje, testing/SAT og UAT, dokumentasjon, overtakelse), med tilhørende delfrister og milepæler som følger av kontrakten.

14.4. Totalentreprenørens myndighet og ansvar vedrørende samordningen

Totalentreprenøren har det overordnede ansvaret for koordinering av leveransene inn i entrepriseprojektet, herunder fremdrift, logistikk og samordning mot øvrige kontraktsarbeider.

GIS leverandøren skal rette seg etter rimelige og saklig begrunnede anvisninger fra totalentreprenøren forutsatt at anvisningene er relevante for totalentreprenørens gjennomføring og oppfyllelse av totalentrepnisprosjektet.

Avtalen mellom byggherren og GIS-leverandøren reguleres av kontraktstandarden KOLEMO 3.2 med vedlegg.

Totalentreprenøren har ansvar for å samordne og koordinere sine arbeider med Statnett og Statnetts entreprenører, herunder sikre nødvendig avklaring og håndtering av alle grensesnitt mot Øygarden koblingsstasjon.

Totalentreprenøren skal planlegge og gjennomføre sine arbeider slik at disse ikke hindrer eller forsinker Statnetts arbeider, og skal medvirke til en hensiktsmessig gjennomføring av arbeidene i grensesnittet mellom partene.

Totalentreprenøren skal videre samordne og koordinere med Statnett når arbeidene med 132 kV linjen kan påbegynnes. Oppstart av slike arbeider kan ikke skje uten forutgående avklaring og aksept fra Statnett.

14.5. Planverk og milepæler

Entreprenøren skal innarbeide GIS leverandørens leveranse- og testmilepæler i hovedfremdriftsplan, detaljplaner (4-ukers/14-dagers) og ressursplan, med tydelig markering av avhengigheter (inntransport, løft, hulltaking/tetting, føringsveier, hjelpespenninger, jording, klima/ventilasjon, adgang/sikkerhet). Planene oppdateres månedlig og gjøres tilgjengelige i Omega 365

Senest 10 arbeidsdager før planlagt oppstart av GIS leverandørens aktivitet i et rom/område, skal entreprenøren levere en «klar-for-mottak»-erklæring som dokumenterer at areal og grensesnitt er ferdigstilt iht. kontrakten (renhetsgrad, bæreevne/innfesting/sokler, føringsveier, hjelpespenninger frem til avtalt punkt, ventilasjon/temperatur, jording, adgang). Eventuelle restpunkter skal være uten betydning for GIS leverandørens aktiviteter. Erklæringen arkiveres i Omega 365.

14.6. Vederlag, risiko og endringer

Tiltak som følger av denne samordningsbestemmelsen er inkludert i kontraktens vederlag så langt tiltakene er påregnelige for totalentreprisen. Entreprenøren kan ikke kreve vederlagsjustering når tiltakene skyldes entreprenørens planlegging/koordinering.

Dersom byggherrens pålegg eller endrede rammer medfører meromfang utover entreprenørens samordningsplikt, gjelder de ordinære reglene for endring, fristforlengelse og vederlagsjustering.

15. Fremdrift og samordning (Se NS8407 punkt 21)

15.1. Entreprenørens fremdriftsplan

Entreprenøren skal lage en detaljert fremdriftsplan tilpasset kontrakten, basert på tilbudt plan og kontraktens frister. Planen utarbeides med et egnet digitalt verktøy og oppdateres på byggherrens plattform.

Fremdriftsplanen skal ha flere nivåer, der aktiviteter på et underliggende nivå skal kunne aggregeres til aktiviteter på et overliggende nivå. Følgende hovednivåer gjelder:

1. Entreprenørens hovedfremdriftsplan
Dette er fremdriftsplanens øverste nivå, og skal omfatte hele kontraktsarbeidet.
2. Detaljert fremdriftsplan
Dette nivået er en ytterligere nedbryting av entreprenørens hovedfremdriftsplan. Eksempler på detaljplaner er 4. ukers planer og 14. dagers planer.

Fremdriftsplanens nivåer skal som minimum inneholde følgende:

Hovedaktiviteter

- Kontraktens frister
- Milepæler
- Tidskritiske avhengigheter og grensesnitt
- Utkoblinger i distribusjonsnett og regionalnett
- Kritisk linje
- Viktige beslutningspunkter
- Eventuelle ytelser fra byggherren
- Eventuelle opsjoner

Krav til beskrivelse og nedbryting av hovedaktiviteter:

- Fag
- Oppnådd fremdrift, frontlinje og gjenværende varighet, med markering av avvik fra gjeldende fremdriftsplan.
- Varighet på aktiviteter (start og slutt)
- Aktivitetskode og navn
- Stedsangivelse
- Kalenderdatoer
- Markering av aktiviteter som innebærer særlig risiko for SHA, YM og klimapåvirkning
- Testing
- Overtakelse
- Leveranser av sluttdokumentasjon

Fremdriftsplanen skal oppdateres med oppnådd fremdrift, frontlinje og gjenværende varighet, med markering av avvik fra gjeldende fremdriftsplan, hver måned. Planen skal til enhver tid være tilgjengelig for byggherren i samhandlingsverktøyet, den skal også vedlegges månedsrapporten. Endringer i planen skal være sporbare.

15.2. Ressursplan

Ved kontraktsstart skal det lages en månedlig ressursplan som oppdateres i tråd med fremdriftsplanen og brukes til rapportering i månedsrapporten. Hvis ikke annet er avtalt.

Dersom arbeidstidsordninger avviker fra Arbeidsmiljøloven, skal dette beskrives i ressursplanen, inkludert ferier, timer per dag/uke og skiftordninger.

16. Kvalitet og HMS

16.1. Kvalitetsplan

16.1.1. Generelt

Entreprenør skal ha et KS-system i virksomheten som er tilpasset leveransens kompleksitet og god industristandard. Entreprenør skal holde Byggherre informert om vesentlige endringer og avvik i sitt KS-system.

Entreprenøren skal etablere, iverksette og vedlikeholde en kontraktspesifikk kvalitetsplan for arbeidet.

Kvalitetsplanen skal vise entreprenørens systematiske ivaretagelse av kvalitet og HMS. Kvalitetsplanen skal dekke alle arbeidsoperasjoner og minst inneholde de forhold som inngår i påfølgende tema:

- Formål og omfang
- Kvalitetsmål
- Organisering, ansvar og ressurser
- Inngang og utgangsfaktor for utforming og utvikling
- Dokumentstyring og kontroll med registreringer
- Overvåking og måling
- Styring av endringer
- Avvik
- Kontinuerlig forbedring
- Revisjon

Entreprenøren skal overlevere kvalitetsplan til byggherren før kontraktsarbeidene kan påbegynnes. Byggherren kan nekte oppstart av aktiviteter hvis ikke kvalitetsplanen er i henhold til krav eller hvor

entreprenøren ikke etterlever kontraktens krav til kvalitetssikring. Kostnader forbundet med utarbeidelse og implementering av KS-systemet og kvalitetsplanen skal bæres av Entreprenør.

16.1.2. Organisasjonsplan

Entreprenørens opplysninger om organisasjonsplan gitt i tilbudet er forpliktende for entreprenøren. Entreprenøren skal før oppstart supplere tilbudt organisasjon og nøkkelpersonell. Organisasjonsplan skal gi oversikt over nøkkelpersoner i samsvar med krav gitt i kap. C2 punkt 8.1, samt kort stillingsbeskrivelse for lederfunksjonene, kvalitetsfunksjonene og beredskapsfunksjonene, deres ansvar, fullmakter og formelle kontaktlinjer.

Entreprenøren skal oppdatere og vedlikeholde organisasjonskartet gjennom hele kontraktsperioden.

Organisasjonskartet skal omfatte:

- Navn og stillinger og ansvarsområder;
- Identifisering av nøkkelpersonale, herunder HMS og kvalitet;
- Koblinger til, og organisasjonskart for, kontraktmedhjelpere og deres leverandører

16.1.3. Kontrollplan

Entreprenøren skal utarbeide kontrollplan for egenkontroll og sørge for oppfølging av disse. Entreprenøren plikter å varsle Byggherren i rimelig tid når et arbeid er klart for kontroll.

Eventuell kontroll fra Byggherren fritar ikke entreprenøren for hans fulle ansvar for at kontraktens krav blir oppfylt. Dokumentasjon (f.eks. Kontrollskjema, sjekkliste) skal fremlegges for byggherren i samhandlingsverktøyet.

16.2. Rapportering

16.2.1. Generelt

Entreprenøren skal fortløpende rapportere til byggherren om forhold av betydning for gjennomføringen av kontrakten. Eventuelle avvik skal tydelig fremgå av entreprenørens kvalitetsdokumentasjon.

Dokumentasjon skal leveres i byggherrens samhandlingsverktøy.

16.2.2. Månedsrapporting

Entreprenøren skal rapportere status hver måned. Månedrapporten skal foreligge innen syv dager etter hvert månedsskifte.

Månedrapporten skal minimum inneholde status for følgende forhold:

1. Sammendrag av status
2. SHA og YM
  - a. Nøkkeltall SHA og YM (SJA, RUH, avfall, vernerunder mv.)
  - b. Klimaregnskap
  - c. Uønskede hendelser (SHA og YM)
  - d. Risikoarbeider som skal utføres de neste åtte uker, herunder status for risikovurderinger og planlagte tiltak (SHA og YM)
  - e. Endret risikoforhold som følge av prosjektering
3. Fremdrift
  - a. Overordnet orientering om fremdriften av kontraktsarbeidene
  - b. Prosjektering, status for modell-, tegnings- og dokumentproduksjon
  - c. Planlagte og virkelig utførte arbeider, herunder hovedmengder

- d. Beskrivelse av eventuelle aktiviteter som ikke er utført eller som er forsinket, inkludert årsak, konsekvenser og planlagte tiltak
- e. Hvilke områder arbeider er utført (Rom nr)
- f. Akkumulert ferdiggrad angitt i prosent, målt mot planlagt ferdiggrad
- g. Hovedaktiviteter de neste seks ukene
- 4. Kvalitet
  - a. Prosjektering
  - b. Utførelse
  - c. Beskrivelse av hvordan kvalitetsplanen følges opp
  - d. Kontrollpunkter, type kontroll og dokumentasjon
  - e. Oversikt over innmeldte avvik, status på avviksbehandling
- 5. Muligheter og risikoer
  - a. Status for de viktigste muligheter og risikoer, inkludert HMS-risiko
- 6. Organisering og ressurser
  - a. Organisering og nøkkelpersonell
  - b. Planlagt og virkelig ressursbruk
- 7. Økonomi
  - a. Fakturering, herunder faktureringsplanen sett opp mot gjeldende fremdriftsplan
  - b. Kontraktsarbeider som utføres som regningsarbeid
  - c. Endringer med krav om vederlagsjustering
- 8. Dokumentasjon
  - a. Status på sluttdokumentasjon ("som utført"-dokumentasjon og FDV-dokumentasjon)
- 9. Uenigheter og mulige tvistepunkter
  - a. Oversikt over saker behandlet i økonomi og fremdriftsmøter
  - b. Oversikt over saker behandlet i prosjektledermøter
  - c. Oversikt over gjeldende uenigheter og mulige tvistepunkter
- 10. Vedlegg
  - a. Oppdaterte fremdriftsplaner
  - b. Oppdatert endringslogg (register over endringsordre, krav om endringsordre, krav om vederlagsjustering og krav om fristforlengelse)
  - c. Relevante bilder av kontraktsarbeidene og kontraktsgjenstanden.

Månedsrapporten gjennomgås som del av byggherremøte.

17. Prosjektering, rådgivning mv. (Se NS8407 punkt 16)

17.1. Generelt

Entreprenøren skal utføre all nødvendig prosjektering.

Detaljprosjektering skal baseres på materiale fra tilbudsfasen.

Prosjekterte data skal blant annet kunne brukes til produksjon, kvalitetskontroll, tverrfaglig samarbeid, kommunikasjonsformål, og til oppdatering av oppdragsgivers arkiver og forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdssystemer.

17.2. Prosjekterte data som skal leveres byggherren til gjennomsyn før bygging

Entreprenøren skal dokumentere at prosjekterte løsninger er i henhold til krav i kontrakten.

Entreprenøren skal levere dokumentasjon av løsninger før bygging starter på byggherrens samhandlingsplattform Omega 365.

Entreprenøren er ansvarlig for å levere dokumentasjonen på en form som sikrer at byggherre raskt og enkelt kan sette seg inn i entreprenørens prosjekterte løsninger, samt beregninger og analyser som ligger til grunn for løsningene.

Entreprenøren kan ikke påberope seg unnlatt varsling etter denne bestemmelsen som grunnlag for krav eller innsigelser mot byggherren.

17.3. Prosjekterte data som skal leveres til godkjenning før bygging

17.3.1. Generelt

Entreprenøren skal følge de rutiner for godkjenning som kreves for BKK.

17.3.2. Utslippstillatelse og vilkår i tillatelser etter annet regelverk

Det er entreprenørens ansvar å overholde alle krav gitt i utslippstillatelser eller vilkår gitt i tillatelser etter annet regelverk.

18. Forhold på byggeplassen (Se NS8407 punkt 18)

Dersom entreprenøren ønsker ytterligere råderett og tilkomst til arealer utover byggherrens plikter, skal han besørge og bekoste dette. Entreprenøren bærer risikoen for eventuelle forsinkelser som følge av slikt tilleggsserv.

19. Skade på kontraktsgjenstanden mv. i byggetiden (Se NS8407 punkt 19)

Entreprenøren plikter å iverksette nødvendige og hensiktsmessige tiltak for å avverge eller begrense risiko for skade på person, eiendom, naturressurser og miljø- og klima.

20. Byggherrens kontroll av entreprenørens ytelser

Byggherren har rett til å føre kontroll med prosjektering, materialer, utførelse, samt alle øvrige deler av entreprenørens ytelse.

Entreprenøren skal oversende alle planer og risikovurdering til byggherren for gjennomsyn. Planer og risikovurderinger må oversendes i tilstrekkelig tid og senest 2 uker før igangsettelse.

Byggherren har rett til å gjennomføre inspeksjoner, befaringer og kvalitetsprøving. Entreprenøren skal i nødvendig utstrekning bistå byggherren.

Byggherren skal varsle entreprenøren dersom det oppdages avvik ved entreprenørens ytelser. Byggherrens kontroll eller manglede varsling fritar ikke entreprenøren fra å levere kontraktsmessig. Tilsvarende gjelder dersom byggherren ikke har ført kontroll.

Entreprenøren kan ikke påberope seg unnlatt varsling etter denne bestemmelsen som grunnlag for krav eller innsigelser mot byggherren.

21. Risiko for forhold ved grunnen (Se NS8407 punkt 23)

21.1. Vesentlig avvik

Entreprenøren kan ikke påberope at de virkelige forhold avviker fra det entreprenøren hadde grunn til å regne med, med mindre det foreligger vesentlig avvik.

21.2. Kabler og ledninger 23.1 c) tillegg:

Entreprenøren skal ved prosjektoppstart innhente opplysninger om kabler og ledninger i anleggsområdet. Byggherren bærer risikoen for eksistensen av kabler og ledninger, som ikke var eller burde ha vært kjent for entreprenøren, ved tidspunktet for innlevering av endelig tilbud.

Entreprenøren skal ta nødvendig hensyn til alle eksisterende kabler og ledninger ved planleggingen og utførelsen av kontraktsarbeidene. Før graving påbegynnes skal entreprenøren ta kontakt med aktuelle etater og aktører og få påvist nøyaktig lokalisering av kabler og ledninger og gravetillatelse innhentet.

Entreprenøren har det fulle ansvar for at kabler og ledninger ikke skades ved gjennomføringen av kontrakten. Skader som måtte oppstå skal entreprenøren reparere for egen regning.

Entreprenøren skal besørge og bekoste alle nødvendige omlegginger eller fjerninger av kabler og ledninger. I den grad det følger av offentligrettslige regler at kabel- og ledningseier kan pålegges å gjennomføre og/eller bekoste omlegging eller fjerning av kabler og ledninger, kan entreprenøren kreve at byggherren medvirker til at slikt pålegg blir gitt.

22. Tidspunkt for byggherrens ytelser

Byggherrens ytelser vil være fordelt over hele byggetiden. Entreprenøren kan ikke kreve tidligere levering enn det som er nødvendig, og normalt ikke tidligere enn 1 mnd. før utførelse av arbeidsoperasjonen med mindre det er inngått særskilt avtale med byggherren.

23. Fastsettelse av vederlaget (Se NS8407 punkt 26)

23.1. Generelt

Prisene skal være i norske kroner.

Prisene skal inkludere alle kostnader for utførelse av arbeidet, herunder kostnader til arbeidsvarsling, trafikkavvikling og alle nødvendige sikkerhetstiltak. Prisene skal også inkludere eventuelt svinn, undermål, overmasser o.l., løpende driftsutgifter (vannavgift, fortausavgift, havneavgift, renovasjon o.l.) som er knyttet til entreprenørens produksjon.

Prisene skal inkludere kostnader tilknyttet øvrige krav og kontraktsbestemmelser, eksempelvis:

- Utarbeidelse av faseplaner, fremdriftsplaner og øvrige planer
- Oppfølging, inspeksjoner, kontroll, dokumentasjon og rapportering
- Ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet
- Deltakelse i møter, faglige samlinger og kurs

Vederlaget gjøres opp etter følgende hovedkategorier:

1. Rundsummer
2. Regningsarbeider

Alle ytelser og kostnader for å levere kontraktsgjenstanden som ikke gjøres opp etter regningsarbeider, er dekket av rundsummene. Uavhengig av omfangene beskrevet for den enkelte rundsum utgjør de til sammen det komplette anlegg.

23.1.1. Rundsummer

Vederlag for ytelser som gjøres opp etter rundsummer reguleres ikke med mengdevariasjoner.

23.1.2. Regningsarbeider

Vederlag for ytelser som gjøres opp som regningsarbeider beregnes etter faktisk medgåtte mengder basert på avtalte priser der dette finnes, eller faktisk påløpte kostnader med tillegg for avtalt påslag.

24. Fakturering (Se NS8407 punkt 27)

Fakturering og betaling gjennomføres iht. Kontraktens vilkår med mindre annet er skriftlig avtalt. Byggherren benytter elektronisk fakturering via EHF. Krav til elektronisk fakturering (EHF) og merking av faktura er tilgjengelig på:

- BKK Nett: <https://www.bkk.no/for-leverandorer>

Faktura stiles til BKK AS, postboks 7050, 5020 Bergen og skal merkes med: 12019

24.1. Forskudd

Det betales ikke forskudd.

24.2. Faktureringsplan NS8407 punkt 27.2.1

Faktureringsplanen skal utarbeides før oppstart og skal baseres på produksjonsplanen. Den skal være tilstrekkelig detaljert til å vise sammenhengen mellom planlagt produksjon og den anslåtte størrelsen på de månedlige fakturaene.

24.3. Dokumentasjon av fakturakravet NS8407 punkt 27.4

Tidligere fakturerte beløp på kontraktpunktet (gjelder ved bruk av avdragsfaktura).

Til faktura for regningsarbeider skal det vedlegges dokumentasjon.

25. Generelle betalingsbestemmelser (Se NS8407 punkt 28.1)

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt faktura.

26. Særlige regler om regningsarbeid (Se NS8407 pkt. 30)**26.1. Generelt**

Regningsarbeid skal avtales skriftlig før arbeidet påbegynnes. Entreprenøren plikter å varsle byggherren når regningsarbeid starter.

Byggherren kan alltid styre utførelsen av regningsarbeid.

Regningsarbeider gjøres opp etter medgåtte timer hvis ikke annet er avtalt, se punkt 23.1.2.

26.2. Timepriser prosjektering, mannskap og maskiner

Timeprisene for prosjektering, mannskap og maskiner skal inkludere alle entreprenørens utgifter, samt påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste, herunder ledelses- og administrasjonskostnader, kostnader til rigg og drift mv. Hver enkelt timesats for prosjektering, mannskap og maskiner skal gjenspeile de faktiske kostnadene for hver etterspurt timesats. Timepriser omfatter alle ytelser som er nødvendige for å gjennomføre arbeidene.

Vederlaget beregnes etter faktisk medgått tid, basert på avtalte timepriser for prosjektering, mannskap og maskiner som angitt i prisskjemaet

Det betales bare for effektive timer med avrunding til 0,5 time.

Det betales ikke for ventetid, transport, maskinstell og reparasjon. For ventetid som skyldes byggherrens forhold betales 50 % av de oppgitte timepriser for maskiner eksklusiv fører. Førerlønn settes lik timepris for mannskap.

Timepriser for mannskap gjelder entreprenørens egne og innleide mannskap, og inkluderer verneutstyr, håndverktøy og bærbart utstyr som strømaggregat, motorsag o.l. Tillegg for overtidsarbeid skal ikke honoreres uten at dette på forhånd er godkjent av byggherren.

Timepriser for maskiner gjelder byggherrens innleie av entreprenørens egne og innleide maskiner, og betales i henhold til entreprenørens liste over maskintimepriser. Maskiner som benyttes, men som ikke er prissatt på entreprenørens liste over maskintimepriser, avregnes etter den pris som er oppgitt på den maskin som ligner mest, eventuelt med en middelvei mellom priser for lignende maskiner på listen.

Anslag over mengder i prisskjemaet priser for prosjektering, mannskap og maskiner, er byggherrens anslag. De faktiske utførte mengder vil derfor avvike fra de angitte mengdene. Avvik fra angitte mengder utgjør ikke en endring og gir ikke grunnlag for justering av prisen for den aktuelle posten.

Timepriser skal ikke reguleres på annen måte enn indeksreguleres etter NS 8407 pkt. 26.2.

26.3. Materialer

Entreprenørens medgåtte materialkostnader betales etter faktura fra materialleverandøren, fratrullet rabatter og med 10 % påslag for administrasjon og fortjeneste. Påslag skal kun legges til én gang.

27. Tidligere ferdigstillelse og overskridelse av frister

27.1. Tidligere ferdigstillelse

Ved tidligere ferdigstillelse enn kontraktsfestet kan entreprenøren ikke nekte byggherren å overta anlegget.

27.2. Bonus for fremskyndet sluttfrist

Bonus tilkjennes dersom byggherren overtar kontraktsarbeidet i henhold til NS 8407 kapittel 37, uten forhold som gir grunnlag for å nekte overtakelse.

Frister fremgår av pkt. 27.3.2.

Totalentreprenøren tilkjennes bonus for fremskyndet oppnåelse av delfrist og sluttfrist som angitt nedenfor:

Delfrist 2 – Øygarden koblingsstasjon (IDS)

Dersom delfrist 2 oppnås før avtalt frist, tilkjennes totalentreprenøren en bonus av 2 ‰ av kontraktssummen ekskl. merverdiavgift per påbegynt uke idriftsettelsen (IDS) ferdigstilles før delfristen.

Bonus beregnes frem til faktisk oppnådd delfrist. Samlet bonus for denne delfristen er kan ikke overstige 3 ‰ av kontraktssummen ekskl. merverdiavgift.

Bonus forutsetter at vilkårene for idriftsettelse (IDS) er oppfylt i henhold til kontrakten.

Sluttfrist – Øygarden koblingsstasjon

Dersom sluttfristen oppnås før fastsatt sluttfrist, tilkjennes totalentreprenøren en bonus på 1 ‰ av kontraktssummen ekskl. merverdiavgift per påbegynt uke arbeidene ferdigstilles før sluttfrist.

Samlet bonus for sluttfristen kan ikke overstige 3% av hele kontraktssummen ekskl. merverdiavgift.

Det er et vilkår for bonus at eventuelle mangler ved overtakelsen ikke er av en slik art at de gir byggherren rett til å nekte overtakelse jf. NS 8407 kapittel 37.

Bonusen påvirker ikke byggherrens rett til dagmulkt etter NS 8407 kapittel 40. Dersom det blir aktuelt med både dagmulkt og bonus, vil disse summene motregnes ved sluttoppgjøret.

Dersom sluttfristen overskrides, bortfaller retten til bonus i sin helhet.

Bonus utbetales i forbindelse med sluttoppgjøret.

27.3. Overskridelse av frister

27.3.1. Byggherrens aksept av forlenget delfrist

Akseptert forlengelse av én delfrist medfører ikke tilsvarende eller annen forlengelse av andre frister uten at dette uttrykkelig fremgår av entreprenørens krav om fristforlengelse og byggherrens aksept.

27.3.2. Forsinkelse (Se NS8407 punkt 40)

Dagmulkt for overskridelse av en delfrist fortsetter å løpe også om andre, senere dagmulktbelagte frister overskrides.

Frister	Dato	Gjelder	Dagmulkt
Delfrist 1	05.10.2028	GIS-rom for 145 kV anlegg skal være ferdigstilt og klart for mottak, inntransport og montasje. Det er en forutsetning at rommet er fullført på en slik måte at ingen gjenstående arbeider påvirker GIS-leverandørens arbeid.	Kr 10 000
Delfrist 2	15.10.2029	Koblingsstasjonen og tilhørende 132 kV linje, inkludert riving, strekkning og bygging av 132 kV Blomøy-Øygarden-Kollsnes-Blomøy, skal være ferdigstilt og idriftsatt.	Kr 10 000
Sluttfrist	07.12.2029	Ferdigstillelse og overlevering: Ferdigstilt eventuelle gjenstående arbeider etter IDS. Overlevert komplett sluttdokumentasjon. Det skal ikke gjenstår fysisk arbeider på anlegget.	Kr 5 000

28. Rettigheter til prosjekteringsmaterialet og dokumenter (Se NS8407 punkt 47)

Byggherren har full opphavsrett og eiendomsrett til all informasjon og alt materiale som byggherren har stilt til rådighet for entreprenøren. Dette omfatter blant annet all kommersiell og teknisk informasjon, herunder tegninger, dokumenter, datafiler og dataprogrammer uansett lagringsmåte og formater, og kopier av dette. Entreprenøren har bruksrett til slik informasjon og materiale som byggherren har stilt til hans rådighet i den grad det er nødvendig for gjennomføring av kontrakten. Informasjonen og materialet skal returneres til byggherren ved overtakelse, med mindre annet avtales.

Byggherren har full eiendoms- og bruksrett til all informasjon og alt materiale som entreprenøren utarbeider i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten.

29. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

29.1. Generelt

Der HMS-begrepet brukes, menes her summen av ivaretagelse av både sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) og ivaretagelse av ytre miljø (YM).

Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser 3. august 2009 nr. 1028 (byggherreforskriften) gjelder for denne kontrakten.

Alle avtaler med kontraktmedhjelpere skal inneholde bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet, oppfølging og rapportering som anvendt i denne kontrakten.

Byggherren utpeker koordinator prosjektering (KP) eller koordinator utførelse (KU) i henhold til byggherreforskriften.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold informere byggherren dersom Arbeidstilsynet eller andre tilsynsmyndigheter har foretatt kontroll eller gitt pålegg om å stoppe arbeidet, utbedre systemfeil eller liknende som gjelder gjennomføring av kontraktarbeidet.

29.2. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) risikovurdering

Før kontrahering utarbeider byggherren en SHA-plan (plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø) for kontrakten. SHA-planen skal til enhver tid være oppdaterte, samt være tilgjengelige og kjent for entreprenøren. Planene skal lagres i byggherrens samhandlingsverktøy.

Risikovurderingen i SHA-planen skal bygge på restrisikorapport fra tidligere faser.

Entreprenøren skal sørge for at SHA-planen er kjent hos alle arbeidsgivere og enmannsbedrifter. Arbeidsgivere skal informere sine arbeidstakere, herunder innleide, om planen.

Entreprenøren skal utføre risikovurdering med utgangspunkt i byggherrens risikovurdering i SHA-planen. Entreprenøren skal også vurdere om det er andre risikoforhold enn de byggherren har beskrevet som kan være av betydning, og disse skal meldes byggherren så snart som mulig

Entreprenøren skal levere informasjon fra sitt internkontrollsystem, som er relevant for byggherren, som risikovurderinger, sikker jobbanalyser og annen aktuell informasjon.

Entreprenøren skal utarbeide en plan og tiltaksbeskrivelser for håndtering av risikofylte arbeider.

Entreprenøren skal sørge for at det finnes arbeidsinstruks for aktiviteter som medfører særlig fare for liv, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø.

Arbeidsinstrukser skal leveres byggherren minst én uke før oppstart. Vurderinger må dokumenteres skriftlig. Entreprenøren kan ikke begrense sine plikter ved å vise til dette. Instrukser for risikofylt arbeid oppbevares av entreprenør, og alle relevante instrukser skal gjennomgås med de ansatte for å sikre trygg utførelse.

Sikker jobbanalyse skal gjøres tett opp mot arbeidet, involvere alle deltakere, og signeres av dem.

29.3. Sikring av arbeidsstedet

Totalentreprenøren skal ha rutiner som forhindrer uønskede hendelser knyttet til kontrakten, spesielt med hensyn til barn, naboer og myke trafikanter.

Entreprenøren må sikre arbeidsstedet mot uvedkommende etter gjeldende klassifisering. Ved ferie skal en ansvarlig person være tilgjengelig innen én time med bil og daglig kontrollere sikkerhetstiltak. Byggherren skal alltid ha oppdatert kontaktinformasjon til denne personen.

29.4. Orden og renhold

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene.

Entreprenøren skal sørge for avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer og dette skal ikke komme i konflikt med daglig drift eller tilkomst til og fra stasjonen.

29.5. Vernerunder

Entreprenøren skal gjennomføre vernerunder minst en gang hver 14. dag i kontraktsperioden. Byggherren skal ha innkalling til vernerunder. Byggherren skal ha kopi av alle protokoller fra slike vernerunder.

Entreprenøren skal oversende, til byggherren, protokoll fra alle vernerunder innen 5 hverdager etter at vernerunden er gjennomført.

29.6. Føring av oversiktsliste

Byggherre skal til enhver tid ha oversikt over alle som utfører arbeid på arbeidsstedet. For at byggherren skal kunne ivareta denne oppgaven på en tilfredsstillende måte, skal entreprenøren daglig føre digital oversiktsliste.

Reglene gjelder ikke for vareleverandører eller andre som midlertidig oppholder seg i arbeidsområdet uten å være involvert i kontraktsarbeidet.

29.7. Arbeidstid

Byggherren skal alltid informeres om arbeidstidsordninger og arbeidsplaner. Samme krav til arbeidstid gjelder alle som er involvert i planene, inkludert enkeltmannsforetak og ledere.

Godkjente arbeidstidsordninger fra Arbeidstilsynet eller fagforening overleveres til Byggherre før oppstart.

29.8. Arbeidsvarsling og trafikk avvikling

Arbeidsvarsling skal utføres i overensstemmelse med Statens vegvesens håndbok N301 Arbeid på og ved veg.

Entreprenøren skal utarbeide arbeidsvarslingsplan og sendes skiltmyndighet for godkjenning.

Entreprenøren skal utpeke ansvarlig for varslingen. Iverksatt og utført arbeidsvarsling skal i hvert tilfelle dokumenteres av entreprenøren.

Entreprenør skal utarbeide nødvendige planer for anleggsadkomster, og faseplaner som ivaretar de ulike utbyggingsfaser i prosjektet.

Arbeidet skal foregå på en slik måte at trafikken forbi arbeidsområdet blir opprettholdt samtidig som arbeidernes og alle trafikantgruppers sikkerhet blir ivaretatt.

Entreprenøren skal holde seg informert om arrangementer i området og tilpasse transport og arbeidsoppgaver deretter.

29.9. Personlig verneutstyr og vernetøy

På tekniske anlegg skal følgende bekledning alltid benyttes:

- Hjelm
- Hørselvern
- Vernesko
- Støvtette briller/skjerm lett tilgjengelig
- Bukse og jakke, eller kjeldress

Flammehemmende bekledning (EN ISO 11612) skal benyttes ved arbeid, befaring og tilsyn i elektrisk anlegg og ved varme arbeider. Det skal ikke være uisolert metall på bekledning og hjelm ved arbeid, befaring og tilsyn i elektriske anlegg.

Beskyttelse klær mot termiske farer ved en elektrisk lysbue skal være godkjent gjennom Open Arc eller Box Test (NEK EN 61482). Beskyttelsesgraden eller kategorien skal gi lik eller større beskyttelse enn den potensielle energien i det elektriske anlegget det skal arbeides på.

Synlighetsbekledning klasse 3 skal benyttes ved arbeid, befaring og tilsyn langs vei og i elektrisk anlegg (NS-EN 471/ EN ISO 20471 - kl. 3).

Dersom støykilden ikke kan reduseres eller elimineres, skal egnet hørselsvern brukes.

Hørselsvern skal alltid brukes dersom støynivået er over 80 dB midlet over en arbeidsdag og/eller om impulsstøyen overskrider 130 dB. (Nyere maskiner har påstemplet dB og opplyst i bruksanvisning)

NB: Støyreducerende (noise cancelling) hodetelefoner er ikke godkjent som hørselsvern

Egnet åndedrettsvern skal brukes i arbeidsmiljø som inneholder helsefarlige gasser, helsefarlige biologiske materialer, røyk eller støv. Ved usikkerhet knyttet til luftkvalitet skal det måles og vurderes tiltak.

Sikkerhetsdatablad angir hvilket krav som stilles til åndedrettsvern ved bruk av kjemikalie.

Eventuelle fravik med grundig risikovurdering skal omsøkes og godkjennes av Byggherre i hvert enkelt tilfelle.

29.10. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved prosjekteringsarbeider

Entreprenøren skal under utførelsen av prosjekteringsarbeidene ivareta forhold knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen. Hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal ivaretas gjennom valg av arkitektoniske eller tekniske løsninger, jf. Byggherreforskriften §§ 5, 6 og 17. De forhold som kan ha betydning for fremtidige arbeider skal dokumenteres, jf. Byggherreforskriften § 12. Dersom det kan oppstå risikoforhold som krever

spesifikke tiltak, jf. Byggherreforskriften § 8 første ledd bokstav c, skal dette beskrives og meddeles byggherren.

KU/KP skal ha innkalling og ha anledning til å delta på relevante møter, i forbindelse med planlegging og prosjektering.

30. Ytre miljø (YM)

30.1. Miljøstyring

Leverandør skal opprette en enkel overordnet miljøoppfølgingsplan som samler relevante lov- og forskriftskrav, samt miljøkrav i prosjektet. Denne skal oppdateres gjennom prosjektets forløp med aktuell status på tema, som sorteringsgrad og terskelverdi på materialer. Alle miljøtema skal rapporteres månedlig til byggherre.

Kjemikalie- og stoffkrav skal følge substitusjonsplikten (produktkontrollen 3a). PFAS-holdige produkter (inkl. impregneringer, brannskum) og halogenerte flammehemmere skal ikke benyttes. Leverandør skal dokumentere fravær av stoffer på den norske prioritetslista og EUs kandidatliste (SVHC) og (>0,1 % w/w) og holde oppdatert stoffkartotek tilgjengelig for byggherre.

30.2. Avfallshåndtering

Begrepene i denne bestemmelsen skal tolkes i samsvar med forurensningsloven, avfallsforskriften og byggt teknisk forskrift (TEK17) til Plan- og bygningsloven så langt de passer. Dette gjelder blant annet begrepene «avfall», «farlig avfall», «avfallsplan», «sluttrapport» og «basiskarakterisering».

For avfallshåndteringen gjelder blant annet følgende bestemmelser:

- Alt avfall skal leveres til avfallsmottak godkjent av forurensningsmyndighetene eller disponeres på annen lovlig måte. Dette gjelder både avfall produsert gjennom kontraktsarbeidet og avfall produsert av tredjepart som entreprenøren skal håndtere.
- Frest eller oppgravd asfalt som ikke gjenbrukes i kontraktsarbeidet skal leveres til mottak registrert under Kontrollordningen for asfaltgjenvinning (KFA).
- Avfallsplan og sluttrapport skal utarbeides av entreprenøren og leveres byggherren. Avfallsplanen skal leveres på samhandlingsplattformen før oppstart av arbeidene. Sluttrapporten skal leveres senest 1 måned etter overtakelse.
- Sorteringsgrad for leverandørens eget produksjonsavfall skal være minimum 90 %. Sorteringsgrad er andel kildesortert avfall (i vekt) av alt avfall. Avfallet skal sorteres på arbeidsstedet. Normalt skal det sorteres i følgende fraksjoner: farlig avfall, metall, betong, gips, treverk, plast, papp og papir og EE-avfall. Asfalt, forurenset masse og overflødige rene naturlige masser skal holdes utenfor ved beregning av sorteringsgraden.
- Ved innlevering av farlig avfall der avfallet er en del av produksjonsarbeidene, skal entreprenøren elektronisk deklare avfallet med sitt organisasjonsnummer i Miljødirektoratets portal for avfallsdeklarerer. Byggherrens organisasjonsnummer og projektnavn skal inn i merknadsfeltet. Byggherre skal ha kopi av deklarasjonsskjemaet.
- For avfall produsert gjennom kontraktsarbeidet skal det gjennomføres en basiskarakterisering før deponering finner sted og kopi av skjema skal leveres byggherren.

- Entreprenøren skal levere mottaksstedets godkjenning for å ta imot gjeldende avfall eller masser.
- Paller, pallekarmer, kabeltromler og lignende varer skal ikke kastes, men leveres for pant eller returneres.

30.3. Klimagass

I kravene under er det gitt ulike terskelverdier for klimagassutslipp fra materialer.

- Betong (inkl påstøp og avretting): lavkarbon 20 (tidl. A)
- Armering, kamstål B500NC (slakk) under 0,4 kg CO₂e/kg
- Gips- og andre bygningsplater (GU, OSB, finér osv): under 2,5 kg CO₂e/m²
- Mineralull (stein- og glassull): under 0,75 kg CO₂e/m²
- XPS: under 5 kg CO₂e/m²
- EPS: under 2,2 kg CO₂e/m²
- Valsede stålprofiler, som I,H,U,L,T: under 1,1 kg CO₂e/kg
- TLSF 1x3x240/400/630: ingen krav, men EPD eller PEP skal leveres.

Eventuelle støp med betong (påstøp, avretting, vegg, søyler, bjelker osv) skal være i lavkarbon 30 eller bedre (plaststøp og prefabrikkert) etter NB37 (2025). Det ønskes også at tilbyder skal vurdere om bærende konstruksjoner kan utføres i tre fremfor stål og betong. Alle verdier for isolasjon oppgitt ved R = 1, omregnes der nødvendig. Der mulig, skal EPS brukes fremfor XPS.

Utslippsverdier skal dokumenteres med gyldig og gjeldende EPD/PEP (ISO14025, type III, dvs. også EN15804). Utslippsgrensene i tabellen gjelder summen av klimagassutslipp for produktet fra råvare til fabrikkport (A1-3 iht. EN15804 og NS 3720). Biogent karbonopptak skal ikke inkluderes i disse verdiene. Under prosjektet skal utførende holde en oppdatert liste over relevante materialer og deres samsvar med terskelnivåer, samt medfølgende EPDer. Det kan søkes fravik fra terskelverdier med avbøtende tiltak, men dette skal foreligge byggherre i god tid før utførelse.

30.4. Transport

Minst 40 % av vareleveranser i antall til byggeplass skal skje med fossilfritt (avansert biodrivstoff, som HVO100), og minst 10% skal være nullutslipp (batterielektrisk, hydrogenelektrisk). Dette gjelder kjøretøy >3,5 tonn og varebiler. Det skal benyttes samkjøring av leveranser for å redusere antall turer. Det skal holdes en kjøreløgg per prosjekt, løpende oppdatert, som rapporteres på månedlig.

30.5. Riggområder

Entreprenør skal ikke anlegge riggområde på grøntarealer dersom dette er mulig.

Påfylling og håndtering av drivstoff skal kun skje på fast, tett dekke med oppsamlingsmulighet; stasjonære tanker skal være dobbelveggede med overfyllingsvern, og eventuelle mobile beholdere plasseres i samlekar. Absorbenter skal være tilgjengelig på alle maskiner og omfyllingssteder. Alle lekkasjer skal meldes til byggherre. Det skal foreligge en beredskapsplan for akutte utslipp.

Ved massearbeider skal disse prøvetas dersom det er mistanke om forurensning i grunnen.

31. Fellesbestemmelser for SHA og YM

31.1. Byggherrens sanksjonsrett

Ved manglende bruk av påbudt personlig verneutstyr, eller andre brudd den enkelte arbeidstaker svarer for, vil det først bli gitt muntlig pålegg på stedet om å rette forholdet og rapportere

hendelsen som RUH. Ved gjentakelse skal det leveres skriftlig advarsel, deretter skriftlig bortvisning fra arbeidsstedet.

Dersom entreprenøren eller hans kontraktsmedhjelpere unnlater å utarbeide sikkerhetsrutiner eller å etterkomme anvisninger for å ivareta SHA eller YM, kan byggherren iverksette følgende tiltak:

1. Stanse arbeidet som er berørt av kontraktsbruddet inntil forholdet er brakt i orden. Dersom forholdet gjelder YM kan det alternativt fastsettes en kort frist for iverksetting av tiltak. Dette gir ikke entreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.
2. Ved gjentatte brudd kan byggherren, i tillegg til å stanse arbeide, ilegge en økonomisk sanksjon på kr. 5 000 pr. forhold. Brytes det flere forskjellige SHA og/eller YM bestemmelser så regnes det som ett forhold for hver bestemmelse som brytes. Når brudd kan knyttes til individ slik som for eksempel manglende bruk av personlig verneutstyr eller manglende gyldig HMS-kort, regnes det som ett separat forhold for hvert individ bruddet gjelder.

32. Dokumentasjonsbestemmelser

32.1. Generelt

Entreprenøren må dokumentere kontraktsarbeidet, sende denne dokumentasjonen til byggherren i henhold til kontraktens bestemmelser og i henhold til instruks for dokumentasjonskrav leverandør. Med mindre noe annet er avtalt, skal overleveringen skje uten unødvendig opphold, digitalt gjennom et samhandlingsverktøy, inkludert nødvendige metadata.

32.2. Format

Med mindre annet er avtalt, skal dokumentasjon leveres både på programvarens originalformat og på et åpent standardisert dataformat.

32.3. Byggherrens tilgang til og innsyn i prosjektert og registrert dokumentasjon

Byggherren skal til enhver tid ha tilgang til og innsyn i entreprenørens prosjekterte og registrerte dokumentasjon, herunder entreprenørens modeller, tegninger, innmålinger og stikingsdata.

Tilgang- og innsynsløsninger avtales mellom partene i oppstartsmøte.

Entreprenøren skal sørge for at byggherre får opplæring i bruk av løsningene.

32.4. Dokumentasjon av kvalitet

32.4.1. Generelle krav

Entreprenøren skal dokumentere kvaliteten på kontraktsgjenstanden i henhold til kontraktens bestemmelser. Entreprenøren skal forholde seg til enhver tid gjeldende krav for levering av oppdaterte enlinjeskjema og tegninger i GeoNIS. Dette skal som regel være på plass, med driftsmerkinger og riktige koblinger uker eller måneder før ønsket kobling.

32.4.2. Sjekklist

Som et ledd i kvalitetssikringen skal entreprenøren dokumentere utførelsen av kontraktsgjenstanden ved bruk av sjekklist. Entreprenøren er ansvarlig for utarbeidelse av sjekklister.

Sjekklister skal inneholde plass for dato og kontrollsignatur og skal undertegnes av den person som har utført kvalitetssikringsarbeidet på vegne av entreprenøren. Entreprenøren skal gjøre kopi av sjekklister tilgjengelig for byggherren i samhandlingsverktøyet ved kritiske arbeidsoperasjoner, før videre arbeider kan startes.

Sjekklistene utfylles med måleverdier og skal dokumentere krav gitt i kontrakten, samt inneholde verdiene i kravene i kontrakten så langt dette er mulig.

32.4.3. Dokumentasjon av avvik

Eventuelle avvik skal tydelig fremgå av entreprenørens kvalitetsdokumentasjon.

Dersom det blir påpekt avvik og mangler i kvalitetsdokumentasjonen, skal entreprenøren rette opp disse fortløpende.

32.5. Innmåling og registrering

Entreprenøren skal utføre innmålinger og registreringer til REN8045, og i henhold til BKK sin instruks for innmåling av fremføringsvei kabler BKK NETT (<https://nettbibliotek.bkk.no/doc/bkk-instruks-for-innmaling-av-framforingsvei/id1029a2d5?query=instruks>). I kurver skal det leveres nok punkter til å beskrive kurven.

32.6. Målinger, feltundersøkelser, laboratorieundersøkelser, beregninger, mv.

Entreprenøren skal foreta nødvendige målinger, feltundersøkelser, laboratorieundersøkelser, beregninger mv. og rapportere jevnlig for å påse og verifisere at kontraktens krav overholdes.

Slike data skal gjøres fortløpende tilgjengelig for byggherren gjennom samhandlingsverktøyet.

Omfang av kontroll og dokumentasjon skal være i henhold til kontraktens bestemmelser

32.7. Sluttdokumentasjon

32.7.1. Generelt

Entreprenøren skal levere sluttdokumentasjon til byggherren som bekrefter at kontrakten er fulgt. Dokumentasjonen skal leveres fortløpende etter hvert ferdigstilt arbeid og inneholde «som bygget»- og FDV-dokumentasjon. Komplette og kvalitetssikret dokumentasjon skal leveres senest tre uker før overtakelse eller ved delfrist, avhengig av hva som inntreffer først. Dokumentasjonen skal ha logisk og tabellarisk struktur, inkludere komplette dokumentlister med versjonskontrollsystem, og leveres i byggherrens samhandlingsverktøy med mindre annet avtales. All dokumentasjon skal være på norsk.

32.7.2. «Som bygget-dokumentasjon»

Prosjektert dokumentasjon oppdatert med eventuelle endringer fra byggefasen, samt dokumentasjon om materialkvalitet og annen utførelseskvalitet som kan ha betydning for forvaltning, drift og vedlikehold skal dokumenteres i henhold til BKK sine retningslinjer.

32.8. Elektriske anlegg

Entreprenøren skal gjennomføre og dokumentere at alle prosedyrer som er nødvendig fram til Site Acceptance Test (SAT) er avsluttet, alle feil rettet og det er klart for start av User Acceptance Test (UAT).

33. Andre bestemmelser

33.1. Utkobling

Totalentreprenøren skal utarbeide en detaljert plan for nødvendige utkoblinger. Det forventes å planlegge tett mot nettsentralen i samarbeid med byggherre når det kommer til utkoblinger. Det er begrensninger på antall distribusjonskabler som kan skjøtes, fjernes og erstattes samtidig. Det skal avtales med nettsentralen før igangsetting i hvert enkelt tilfelle.

Utkoblinger i BKK sitt regionalnett og innmelding av driftsstanser skal meldes inn et år i forvei. Detaljert plan skal leveres til byggherren senest 4 uker før planlagt utkobling eller driftsstans.

For distribusjonsnett skal detaljerte utkoblingsplaner leveres til byggherren senest 4 uker før planlagt utkobling eller driftsstans.

Anmodning om kobling i nett må sendes nettsentralen senest 1 uke før planlagt kobling.

33.2. Idriftsettelse

Før idriftsettelse/tilkobling skal entreprenøren sikre at Driftsleders instruks er fult (Instruks for idriftsettelse av elektriske anlegg), inkludert krav om samsvarserklæring før idriftsettelse.

RENblad 8001 skal være utfyllt (samsvarserklæring, sluttkontroll, idriftsettelse og overtakelse (REN.no)).

For regionalnettsprosjekter:

- Melde dato for spenningssetting og data på alle rapporteringspliktige komponenter etter retningslinje m/vedlegg til enf §6-1 til BKK sin Fosweb ansvarlig senest 8 uker før spenningssetting. Dette grunnet frister for innmelding i Fosweb. Det går an å justere tidspunkt for spenningssetting etter innmelding, men dette bør unngås.
- Sjekkliste og funksjonsprøver skal utføres og dokumenteres ihht. REN 8001. Dokumenter sammen med prosjektdokumentasjon.
- Driftens representant mottar avviksliste og klassifisere avvikene.
- Entreprenøren utbedre avvikene.
- Deretter utføres ny kontroll med sjekkliste og funksjonsprøver og entreprenøren melder skriftlig til utpekt driftens representant at alle avvikene er utbedret.
- Når driftens representant aksepterer oppdatert liste, melder det til nettsentralen at anlegget er klart for spenningssetting.
- Deretter kan entreprenøren anmode om spenningssetting ihht driftslederinstruks for idriftsettelse.

33.3. Riggplass

33.3.1. Tilgjengelige områder for riggplass for entreprenøren

Det er plass rundt stasjonen som kan brukes til riggplass.

Entreprenøren står fritt til å bruke andre riggområder som han lovlig disponerer til formålet utenfor anleggsgrensen. Ved ønske om riggområder utenfor anleggsgrensen må entreprenøren selv besørge og bekoste disse og skaffe alle nødvendige tillatelser.

33.3.2. Riggplan

Entreprenøren skal sende riggplan til byggherren innen 4 uker etter kontraktinngåelse eller minst 2 uker før arbeid starter, avhengig av hva som skjer først.

Planen skal inneholde kart og en beskrivelse for andre relevante forhold på anleggsområdet (listen er ikke uttømmende):

- Inngjerding og porter
- Kontor, spise- og skiftebrakker og ev. innkvartering
- Beredskapsutstyr
- Områder for lagring av materiell
- Områder for lagring av farlig stoffer
- Kjøreadkomster og ferdselsveger

Som del av dokumentasjon av prosjektering før bygging skal entreprenøren i tillegg overlevere rigg- og marksikringsplan.

33.3.3. Rigg

Entreprenørens rigg på anleggs plass skal være dimensjonert for antall personer på anlegget (inkl. UE, leverandører, og byggherre) og skal som minimum inneholde:

- Garderober (herre og dame)
- Sanitære fasiliteter
- Spiserom
- Kontorplass for entreprenøren
- Møterom egnet for eks. byggherremøter, vernemøter, prosjekteringsmøter etc.

33.3.4. Bruk av riggplass

Entreprenøren skal sørge for avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer. Alle overflødige materialer og materiell skal fjernes så snart dette er mulig. Lagring av eksplosiver og brennbare stoffer (dynamitt, tennere, olje, gass, drivstoff, syrer osv.) skal vises tydelig i riggplanen. En oversikt som viser maks tillatte mengder av disse stoffene, skal være en del av riggplanen.

Hensetning av kjøretøy, maskiner og utstyr skal ikke være til hinder for annen trafikk og anleggsdrift. Veier skal holdes åpne, ryddet og fri for materiell og avfall.

Entreprenøren skal sørge for at arbeidsstedet til enhver tid er sikret mot uvedkommende, i og utenfor ordinær arbeidstid. Ved fraværperioder (helger og ferier) plikter entreprenøren å ha en person i nærheten (innen 1 time med bil) som daglig kontrollerer at sikkerhetstiltakene er i orden. Byggherren skal til enhver tid ha ajourført navn og telefonnummer på den som ivaretar sikkerhetstiltakene i slike perioder.

Det skal tas spesielt hensyn til barn og myke trafikanter.

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene.

33.3.5. Tilbakeføring av riggplass

Arealer benyttet til riggplass skal tilbakeføres etter endt bruk. Senest et halvt år etter at prosjektet er ferdig skal områdene være satt i stand til samme arealformål som før tiltaket ble startet.

33.4. Tilknytninger til offentlig nett, elkraft, mm

33.4.1. Generelt

Entreprenørens skal selv ordne med og bekoste tilknytning til elektrisk kraft, tele, vann, avløp og annet som er nødvendig for kontraktsarbeidet.

33.4.2. Tilkoblingsmulighet El-kraftforsyning

Det skal være tilgjengelig tilkoblingsmuligheter for el-kraftforsyning i alle stasjoner. Netteier er BKK. Entreprenøren må selv prosjektere og føre fram det han trenger fra dette punktet, og gjøre nødvendige avtaler med BKK. Dette gjelder tilknytninger for entreprenørens gjennomføring av kontraktsarbeidet. Entreprenøren tilrettelegger for, og bekoster all elektrisk kraft, tele og internett for sine rigginstallasjoner og anleggsområdet.

33.4.3. Tilkoblingsmuligheter vannforsyning og avløp

Entreprenøren skal sørge for vann- og avløp til rigginstallasjoner, og må kontakte ledningseier ved uklar tilkobling. Det er begrensede toalettfasiliteter på stasjonene, og Sandviken har dårlige fasiliteter og krever egne prosjekttoaletter.

34. Sanksjoner

34.1. Generelt

Sanksjon i form av trekk er ikke begrensende for byggherrens håndtering av mangler.

34.2. Sanksjoner ved overskridelse av mulktbelagte frister

Overskridelse av frister medfører dagmulkt som angitt i 27.3.2. Fristene er angitt i 27.3.2

34.3. Sanksjoner ved mangelfull dokumentasjon og rapportering

Dersom entreprenørens dokumentasjon eller rapportering til byggherren er mangelfull, og entreprenøren ikke framskaffer den avtalte dokumentasjonen innen 14 dager etter å ha blitt gjort oppmerksom på forholdet, ilegges entreprenøren et trekk på kr 5 000 per hverdag for hvert forhold inntil dokumentasjonen foreligger.

Entreprenøren ilegges et trekk på kr 5 000 dersom byggherrens stikkprøvekontroll avdekker vesentlige avvik i utførelsen som forringer kvaliteten og som ikke er meldt inn til byggherren innen 2 dager etter at avviket inntraff, på tross av at entreprenøren visste om, eller burde ha visst om, avviket.

34.4. Sanksjoner knyttet til bestemmelser om arbeidstakere

Byggherren kan iverksette sanksjoner for brudd på kontraktsbestemmelsene om arbeidstakere som angitt i punkt 11.

34.5. Sanksjoner knyttet til representant og nøkkelpersonell

Byggherren kan ilegge dagmulkt på kr 10 000 per dag hvis entreprenøren bytter personell i strid med kontrakten, med mindre det rettes innen fristen som byggherren setter.

C3 Avtaledokument

Totalentreprise om <CONTRACTDESCRIPTION

Kontrakt nr. <CONTRACTNUMBER

mellom

BKK AS

Org.nr 976 944 801

(heretter kalt Byggherre)

Bookmark9

og

<COMPANYNAME

(heretter kalt Entreprenør)

<ADDRESSLINE1, <ADDRESSLINE2

Postboks <ADDRESSLINE3, <ADDRESSLINE5 <ADDRESSLINE4

Org.nr: <COMPANYNUMBER

angående

Kontraktarbeid

Totalentreprenøren påtar seg å utføre følgende kontraktarbeider:

Skriv en kort beskrivelse av de arbeider som skal utføres, jf. Del 1 punkt 1.

i samsvar med kontraktbestemmelsene, samt følgende øvrige dokumenter tilknyttet kontrakten.

Disse dokumentene skal ha følgende prioritet:

1. Avtaledokumentet (dette dokumentet)
2. Avklaringer
3. Entreprenørens tilbud
4. Konkurransesgrunnlaget
5. NS 8407 Siste utgave

Partenes representanter

Byggherrens representant er:

Navn

Adresse

Telefon

E-postadresse

Totalentreprenørens representant er:

Navn

Adresse

Telefon

E-postadresse

Kontraktsbestemmelser

For denne kontrakt gjelder NS 8407 Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser.

Kontraktsgjenstand

Totalentreprenøren påtar seg å levere følgende kontraktsgjenstand:

Overordnet beskrivelse

Følgende dokumenter inngår i kontrakten: **Opplisting** av relevante dokumenter

De dokumentene som inngår i kontrakten, utfyller hverandre. Inneholder kontraktsdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, gjelder yngre dokumenter foran eldre. Løser ikke dette motstriden, gjelder spesielle bestemmelser foran generelle, og bestemmelser utarbeidet særskilt for kontrakten foran standardiserte bestemmelser.

Kontraktssum

Kontraktarbeidet skal utføres for:

Tilbudssum:	Kr
Sum for eventuelle korreksjoner:	Kr
Herav ytelser som er mva belagt, inkl. korreksjoner	Kr
Sum ytelser som ikke er mva belagt:	Kr
Herav ytelser som er mva belagt, inkl. korreksjoner	Kr
Sum ytelser som er mva belagt ekskl. mva:	Kr
MVA ____ %	Kr
Sum ytelser som er mva belagt inkl. mva:	Kr
<u>Kontraktssummen inkl mva</u>	<u>Kr</u>

Indeksregulering

☐ Alternativ 1: Kontraktssummen indeksreguleres.

☐ Alternativ a: Kontraktssummen indeksreguleres etter totalindeksmetoden i henhold til NS 8407 punkt 26.2.

☐ Alternativ a 1: Ved reguleringen brukes SSBs indeks «Boligblokk, i alt».

☐ Alternativ a 2: Ved reguleringen benyttes følgende indeks:

☐ Alternativ b: Kontraktssummen skal indeksreguleres etter delingsindeksmetoden.

Følgende indekser og lønnsstatistikker skal følges:

Materialandel og lønnsandel:

Felles for a og b: Avregningsperioden fastsettes til

Fylles bare ut når annen avregningsperiode enn én måned gjelder.

☐ Alternativ 2: Kontraktssummen indeksreguleres ikke.

Regningsarbeider

Det er avtalt følgende timepriser for regningsarbeider inklusive påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste, men eksklusive merverdiavgift:

(Beskrivelse av type arbeid)	Kr
(Beskrivelse av type arbeid)	Kr
(Beskrivelse av type arbeid)	Kr
(Beskrivelse av type arbeid)	Kr
Påslag for materialer	prosent
Påslag for andre kostnader	prosent

TotalEntreprenørens sikkerhetstillelse

☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren stiller sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser som tilsvarer 10 % av kontraktssummen. Sikkerheten nedtrappes etter overtakelsen i samsvar med NS 8407 punkt 7.2.

Sikkerhet i form av selvskyldnerkausjon stilles ved bruk av Byggblankett 8407 B.

☐ Alternativ a: Sikkerheten skal stilles i form av selvskyldnerkausjon.

☐ Alternativ b: Sikkerheten kan også stilles som forsikring som tilsvarer selvskyldnerkausjon.

☐ Alternativ 2: I stedet for det som følger av NS 8407 punkt 7.2 avtales det følgende om totalentreprenørens sikkerhetsstillelse:

☐ Alternativ 3: Entreprenøren stiller ikke sikkerhet.

Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

Forsikring

Forsikring av kontraktgjensstanden

☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren forsikrer

Totalentreprenøren skal forelegge byggherren forsikringsattestene for kontroll før oppstart.

☐ Alternativ a: Forsikringen gjelder inntil hele kontraktsgjensstanden er overtatt av byggherren.

☐ Alternativ b: Forsikringen gjelder inntil alle arbeider vedrørende kontraktsgjensstanden er overtatt av byggherren.

☐ Alternativ 2: Byggherren forsikrer

Ansvarforsikring:

Totalentreprenøren skal forelegge byggherren forsikringsattesten for kontroll før oppstart.

Tidsfrister

Tidsfrister for totalentreprenøren

Igangsettelse på byggeplassen:

Sluttfrist:

Andre dagmulktbelagte frister:

Tidsfrister som ikke er dagmulktbelagt:

Tidsfrister for byggherrens leveranser og medvirkning:

☐ Alternativ 1: For øvrig gjelder de tidsfristene som er oppført i de øvrige kontraktsdokumentene.

- ☐ Alternativ 2: Overstående tidsfrister avløser de tidsfrister som er oppført i de øvrige kontraktsdokumentene.

Tiltransport

- ☐ Totalentreprenøren kan få tiltransportert sideentreprenører som blir hans kontraktsmedhjelpere.
- ☐ Totalentreprenøren kan få tiltransportert prosjekterende som blir hans kontraktsmedhjelpere.

Påslag ved tiltransport av sideentreprenør, jf NS 8407 punkt 12.2: ____ %

Påslag ved tiltransport av prosjekterende, jf NS 8407 punkt 13: ____ %

Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll

- ☐ Totalentreprenøren kan få byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenører.

Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenør, jf NS 8407 punkt 12.4: ____ %

Varsler og krav

Avtale adresser for varsler og krav:

- ☐ Alternativ 1: Varsler og krav kan gis ved epost til følgende epostadresser:
- ☐ Alternativ 2: Varsler og krav kan ikke gis ved epost..

Særlige bestemmelser

Rett vernetting er Bergen tingrett.

Underskrifter

Kontrakten er elektronisk undertegnet.

C4 Etiske retningslinjer for leverandører til Eviny